

**ŽEMĖS ŪKIO VICEMINISTRO
VENANTO GRICIŪNO KOMANDIRUOTĖS Į VOKIETIJĄ
ATASKAITA**

2019-02-01 Nr. 3 PR-8
2019-01- Nr.

1. Komandiruotės tikslas: dalyvauti ministro G.Surplio vadovaujamos delegacijos sudėtyje tarptautinėje žemės ūkio parodoje „Žalioji savaitė 2019“, aptarti bendradarbiavimo galimybes dvišaliuose susitikimuose su užsienio šalių žemės ūkio ministrais, tarptautinių žemės ūkio organizacijų atstovais, dalyvauti GFFA žemės ūkio viršūnių susitikime tema „Žemės ūkio skaitmenizavimas – išmanūs sprendimai ateities ūkininkavimui“.

2. Komandiruotės trukmė: 2019 m. sausio 16-20 d.

3. Komandiruotės vieta: Berlynas, Vokietija.

4. Komandiruotės finansavimas: komandiruotės išlaidos apmokamos iš Žemės ūkio ministerijos (ŽŪM) lėšų, nakvynės išlaidas ministrui ir viceministrui apmokėjo organizatoriai.

5. Delegacija:

1. Giedrius Surplys, žemės ūkio ministras, Lietuvos delegacijos vadovas,
2. Darius Jonas Semaška, ambasadorius Vokietijoje,
3. Venantas Griciūnas, žemės ūkio viceministras,
4. Antanas Venckus, ŽŪM Tarptautinių reikalų ir eksporto skyriaus skatinimo vedėjas,
5. Šarūnas Celiešius, ŽŪM Europos sąjungos reikalų skyriaus patarėjas,
6. Mindaugas Milinis, žemės ūkio atašė Vokietijoje.

6. Atlikto darbo komandiruotėje rezultatai

Š. m. sausio 17-20 d. oficiali žemės ūkio ministro vadovaujama delegacija lankėsi Tarptautinėje maisto pramonės, žemės ūkio ir sodininkystės parodoje „Žalioji savaitė 2019“. Šiomet „Žalioje savaitėje“ dalyvavo daugiau kaip 1,7 tūkst. dalyvių, kurie pristatė daugiau kaip 100 tūkst. produktų iš viso pasaulio. Ekspozicijoje dalyvavo dvylika gamintojų, kurie parodos lankytojams pristatė tautinio paveldo ir ekologiškus gaminius.

Sausio 17 d. įvyko ministro G.Surplio vadovaujamos delegacijos susitikimas su Japonijos žemės ūkio ministru Takamori Yoshikawa. Ministras G. Surplys informavo apie ketinimą aktyviai dalyvauti kasmetinėje didžiausioje „Foodex Japan“ žemės ūkio ir maisto pramonės parodoje, kurios metu planuojamas Lietuvos maisto pramonės verslo misijos vizitas. Japonijos ministras mielai pakvietė Lietuvos žemės ūkio ministrą dvišaliam susitikimui vizito metu, susitikimo metu bus detalčiau aptariamas Lietuvos ir Japonijos bendradarbiavimas skatinant dvišalę prekybą, kuo itin domisi Lietuvos eksportuotojai. Susitikime pasidžiaugta intensyvėjančiu dvišaliu bendradarbiavimu ir atliktu įdirbiu supažindinant japonus su lietuviškais maisto produktais. Abu ministrai pastebėjo, kad lietuviškų produktų potencialas šioje rinkoje – didelis ir tikrai neišnaudotas.

Sausio 18 dieną žemės ūkio ministras Giedrius Surplio vadovaujama delegacija susitiko su Sakartvelo žemės ūkio ministru Levan Davitashvili ir Ukrainos žemės ūkio ministru Maksym Martyniuk. Susitikimuose daugiausia dėmesio buvo skirta prekybos santykių tarp valstybių skatinimo klausimams. Dvišalė prekyba su

Sakartvelu turi didžiulį neišnaudotą potencialą, eksportas į šią šalį nuolat auga. Ministras G. Surplys susitikimo metu pasidžiaugė, kad lietuviški produktai Sakartvelo vartotojams yra gerai žinomi, tad Lietuva nori pasiūlyti šios šalies rinkai dar platesnį prekių asortimentą. Sakartvelo ministras pabrėžė, kad mato didelę lietuviškų mėsos ir pieno produktų perspektyvą. Taip pat buvo aptartos galimybės plačiau atverti jų rinką mūsų eksportuotojams.

Eksporto augimo galimybes ministras aptarė ir su Ukrainos žemės ūkio ministru Maksym Martyniuk, kuris išsakė didelį norą keistis Lietuvos integracijos į ES patirtimi bei pasidžiaugė bendradarbiavimu su mūsų Valstybine maisto ir veterinarijos bei Valstybine augalininkystės tarnybomis. Taip pat ši šalis plečia bendradarbiavimą su Lietuvos Nacionaline žemės tarnyba ir ŽŪM žuvininkystės ekspertais, apsikeista nuomonėmis dėl itin aktualaus smulkių pieno ūkių kooperacijų klausimo.

Lietuvos stende sausio 18 d. susitiko Lietuvos, Latvijos ir Estijos žemės ūkio ministrų vadovaujamos delegacijos, kur buvo aptarti visoms šalims aktualūs bendrosios žemės ūkio politikos ateities klausimai, bendrosios Baltijos šalių pozicijos vystymo aspektai ir kiti aktualūs ES darbotvarkės bei nacionaliniai žemės ūkio srities klausimai. Susitikimo metu buvo akcentuota, kad Baltijos šalims reikia toliau palaikyti glaudų ryšį vieningai atstovaujant bendrus interesus. Susitikimo metu pasidalinta ir gerosiomis patirtimis įgyvendinant nacionalinės reikšmės valstybinius teisėkūros projektus, kaip samanės (tradicinio spiritinio gėrimo) gamybos legalizavimas, ar pridėtinės vertės mokesčio taikymas šviežiams vaisiams ir daržovėms. Šiose srityse ypatingai Latvija turi gerosios praktikos ir pažadėjo visa reikiama informacija pasidalinti su Lietuva.

Lietuvos stende sausio 18 d. įvyko Lietuvos ministro dvišalis susitikimas su Lenkijos žemės ūkio ministru Jan Krzysztof Ardanowski, prie kurių prisijungė ir ES Komisaras, atsakingas už sveikatą ir maisto saugą, Vytenis Povilas Andriukaitis. Susitikimo tikslas išspręsti dar 2018 m. gruodžio mėnesio viduryje kilusią problemą, kuomet Lenkija apribojo kiaulių įvežimą iš antros zonos, kurios laikomos Afrikinio kiaulių maro (toliau – AKM) zona, įskaitant ir Lietuvos tokias pat zonas. Lenkijos ministras pabrėžė, jog nėra nusistatęs prieš Lietuvos kiaulių augintojus, tačiau taip pat atkreipė dėmesį, kad dauguma gamintojų eksportuojančių iš Lietuvos yra Danijos kapitalo bendrovės. Lenkijos ministras taip pat išreiškė nuogąstavimą, kad iki šiol buvusi prekybos kiaulėmis situacija tarp Lietuvos ir Lenkijos (pagal Lietuvos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) bei Lenkijos atsakingųjų institucijų bendradarbiavimo susitarimus) reiškė, jog dvišalė prekyba vyksta palankesniais sąlygomis nei tokia prekyba šalies viduje tarp AKM paliestų zonų. Pagrindiniu Lenkijos ministro akcentu, visgi išliko tai, kad Lenkija visomis įmanomomis priemonėmis kovoja su AKM, kuri Lenkijai kainuoja labai daug, todėl nuolaidos nėra galimos. Lietuvos žemės ūkio ministras pabrėžė, kad labai vertina šalių draugystę bei akcentavo, kad Lietuva taip pat taiko aktyvias ir veiksmingas priemones kovai su AKM, todėl jokių grėsmių iš Lietuvos pusės Lenkijai nemato. Lietuvos ministras pabrėžė, kad kaip pagrindinį sprendimo reikalaujantį objektą kilusioje situacijoje mato tai, jog Lietuvos kiaulių augintojai turi neišpildytų lūkesčių, kuriuos sąlygojo 2018 m. lapkričio mėnesį Lietuvos VMVT su Lenkijos atsakingųjų institucijų pratęstas 6 mėnesių leidimas (iki 2019.05.31 d.) vežti kiaules iš Lietuvos II AKM zonos. Po intensyvių derybų Lietuvos ir Lenkijos žemės ūkio ministrai sutarė, kad sausio mėn. 21-27 d. prekyba gyvomis

kiaulėmis tarp šalių bus atnaujinta ir liks galioti ankstesnis Lenkijos bei Lietuvos tarnybų susitarimas. Taip pat sutarta, kad Lenkijos ministras oficialiai pasirašys reikiamus tai įgalinančius dokumentus. Euro Komisaras, Vytenis Povilas Andriukaitis, susitikimo metu akcentavo būtinumą laikytis ES reglamentavimo ir perspėjo Lenkijos ministrą nebekartoti jo pirmtakų padarytų klaidų, kai EK teko laiduoti už Lenkijos ūkius prieš Jungtines Amerikos Valstijas.

Sausio 18 d. ministro G.Surplio vadovaujamos delegacijos susitikime su Kataro ministru, atsakingu už žemės ūkį Abdullah Bin Abdul Aziz Bin Turki As-Sebei kalbėta apie galimybes plėtoti Lietuvos žemės ūkio eksportą į šią Persijos įlankos šalį. Kataro ministras pakvietė ministrą su delegacija apsilankyti š. m. kovo 19 d. organizuojamoje žemės ūkio parodoje, kurioje vyktų susitikimai ir su verslo atstovais. Pastebėta, kad ši šalis daug maisto produktų importuoja, todėl tai būtų papildoma galimybė Lietuvos maisto pramonės atstovams atverti naują rinką, kurioje didelė maisto produktų paklausa. Sutarta, kad tarpžinybinio lygiu bus palaikomi ryšiai ir ieškoma daugiau naujų bendradarbiavimo galimybių ne tik eksporto skatinimo, bet ir mokslo bei inovacijų srityse.

Susitikime su Kanados viceministro Fred Gorrell vadovaujama delegacija buvo aptartos jautienos tvaraus eksporto galimybės. Kanada bando sukurti jautienos tvarumo sistemą (angl. CBSA) t.y. jautienos tiekimo grandinę, kuri padėtų Kanadai tapti pirmąja šalimi, teikiančia jautieną iš sertifikuotų tvarių šaltinių. Susitikimo metu taip pat buvo aptartos Lietuvos įmonių galimybės dalyvauti žemės ūkio parodose Kanadoje, kur eksportuotojai galėtų susitikti su potencialiais partneriais. Atstovai iš Kanados pusės pažadėjo parengti ir atsiųsti išsamią informaciją apie tokią galimybę. Viceministro V.Griciūno vadovaujama delegacija pasidalino idėja šiais metais organizuoti verslo misiją į Kanadą, tuo pačiu Kanados pusės atstovai pažadėjo padėti tarpininkauti dėl dvišalių susitikimų su atsakingomis institucijomis už eksporto plėtrą. Susitikimo metu buvo akcentuota investicijų svarba į mokslinius tyrimus, kas leistų užtikrinti skaidrų ir nepriklausomą sprendimų priėmimą. Kanados pusės atstovai akcentavo, kad visoms šalims reikia ilgalaikio ir nuspėjamo prognozavimo ir tikimasi, kad Lietuva gali turėti įtakos ES reguliavimo sprendimų priėmimo procese. Lietuvoje vasario mėnesį turėtų lankytis mėsos įmonių auditas.

Vienuoliktasis pasaulinis maisto ir žemės ūkio forumas (GFFA) vyko sausio 17–19 d., kurio pagrindinė šių metų tema „Žemės ūkio skaitmenizavimas – išmanūs sprendimai ateities ūkininkavimui“. Pasaulinis maisto ir žemės ūkio forumas (GFFA) yra žemės ūkio viršūnių susitikimas, tarptautinė konferencija, kurioje daugiausia dėmesio skiriama pagrindiniams pasaulinės žemės ūkio maisto pramonės ateities klausimams. Šiemet ji suteikė politikos, verslo, mokslo ir pilietinės visuomenės pasaulio atstovams galimybę pasidalinti idėjomis ir geriau suprasti dabartinę bei ateities žemės ūkio politiką pagal parinktą žemės ūkio skaitmenizavimo temą. GFFA žemės ūkio viršūnių susitikimo pabaigoje visos delegacijos vienbalsiai pritarė Bendrajai Forumo deklaracijai (komunikatui), kuri buvo įteikta Pasaulio jauniems ūkininkams vykdymui.

Viceministras

Venantas Griciūnas